

Székely Nép

Előfizetési díj:

Egy hónapra	— — —	2.50 Pengő
Negyed évre	— — —	7.20 Pengő
Fel évre	— — —	14.40 Pengő
Egész évre	— — —	28.80 Pengő

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

KIADÓTULAJDONOS:

JÓKAI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Gróf Tolaki Pál-ter 4. — Telefon: 88.
— Engedélyozva a Magyar
Királyi Minisztériumoknál
14.615—1941. M. E. III. száma alatt

Szót kérünk...

Egyik nagy fővárosi lapban olvassuk, hogy a közoktatásügyi kormányzat nagy súlyt helyez az ipari szakoktatás fejlesztésére is. Az országban jelenleg 35 állami ipari középiskola, felsőipariskola, ipari szakiskola és női ipariskola működik, de ezen túlmenően is kiépítik az ipari szakoktatás országos hálózatát. E munka keretében nagy jelentőségű újításokra készülnek. Ezek közé tartozik, hogy ipari középiskolává szervezik át a budapesti felsőipariskolát gépészeti és szerelőipari tagozattal, a budapesti felső építőipariskolát építőipari téri tagozattal, a szalmármetti felsőipariskolát faipari tagozattal, valamint az újpesti felsőipariskolát gépészeti tagozattal.

Budapestben nagy sikerrel működik az esti kereskedelmi középiskola, ahol négy középiskolát végzett felnőttek négy év alatt érettséghez jutnak. A fővárosban már felállítottak egy hasonló elő villamosipari középiskolát. A vidéki iparosok és kereskedők számára azonban ezek az iskolák nem nyújtottak lehetőséget arra, hogy érettségig szerezhessenek. Most a közoktatásügyi miniszter kiterjeszti gondoskodását a vidékre is. Miskolcon és Székesfehérváron négy éves esti iskolát szerveznek iparosok magasabb képzésére. Lakatos, villanszerelő és más szakmabeli, négy középiskolát végzett felnőttek, iparos-mesterek, vagy segédok esténként munka után, öt órát kellene járhatnának majd az iskolába. Négy év múlva érettségi bizonyítványt kapnak.

A budapestihez hasonló kereskedelmi érettségi biztosító iskolák nyitását is tervezik vidéki városokban: Kolozsváron, Nagyváradon, Szombathelyen, Eszéken és Miskolcon. Ezekben a helyeken főként vidéki kereskedők szereshetnek majd érettségi. Természetesen más foglalkozásuk elő sem állítanak akadályokat. Lehetőség tessék, hogy érettséghez jusszon bárki, akinek fiatal korában nem volt hozzá módja. Így ezek az iskolák nemcsak a műveltebb kereskedői réteg megteremtését szolgálják, hanem módot nyújtanak mindenkinek, hogy kultúr színvonalát emelje, azonkívül a gyakorlati életben is előbbre jusszon, mert sok olyan pozíció van, amelyhez érettségi kell. Végredményben tehát a kismemberek érdekeit szolgálják ezek az iskolák.

A fentiek minden sorát helyeseljük és örömmel üdvözljük. Együttal elgondolkozunk felettük. Sokan megállapították már: a magyar kereskedelem legértékesebb anyaga a székely fiatal-ság. Szomorú, hogy a nemzeti célkitűzéseinktől távol álló mult egyenesen megbénította ezeknek az erőnek a kifejlődését. Itt van az ideje, hogy a székely falvakban és városokban kihasználatlanul ténfergő erőket, tehetségeket a maguk helyére állítsák. Állítsuk, hogy nemcsak a székelységnek van szüksége erre, hanem az egész ország-

A Kormányzó Ur kihallgatáson fogadta Keitel vezértábornagyot

TOGO:

Japan könyörtelenül megsemmisít mindent, ami gátolja célja elérését

MOLOTOV LONDONBA MEGY

Teljesen szétbukkant az amerikai államok „egyróga”

Tíz kilométerre állnak a japánok Szingapurtól

Ujabb amerikai repülőgépanyahajó pusztult el

Tokió, január 21. (NTI) A maláj-arcvonalról érkező hírek szerint azok a japán csapatok, amelyek a keleti és nyugati patrok mentén dél felé nyomultak előre, egy megnevezett helyen egyesültek és a Maláj-félsziget déli csücskében összevont brit csapatok visszavonulási útját elvágták.

Sanghaj, január 21. (NTI) Gordon Bennet tábornok, a Maláj-félszigeten küzdő ausztráliai csapatok parancsnoka kijelentette, hogy a helyzetet igen komolynak tartja. A Muar-folyó szakaszán a britek kénytelenek voltak visszavonulni. Az ausztráliai csapatok többször kerültek nagy támadások középpontjába. A Maláj-félszigetről érkező jelentések rámutatnak arra, hogy az indiai csapatok visszavonulása azért vált szükségessé, mert a légierő nem nyújtott kellő támogatást a földön küzdő csapatok számára.

Tokió, január 21. (NTI) Az Asahi című japán lap harctéri tudósítójának jelentése beszámol arról, hogy a japán csapatok január 20-án elfoglalták Segamatot. Már január 13-án megindították a támadásokat a mintegy 60 kilométer mélységben kiépített ellenséges erődvonalak ellen, amelyet a 2. ausztráliai hadosztály védelmezett. Ezeknek a csapatoknak visszavonulási útját a Bandar Manahariban január 17-én part-ratett japán csapatok elvágták. Más japán csapatok a nyugat-maláj arcvonalon nyomulnak előre.

Nagy angol csapatösszevonás Rangoon környékén

Tokió, jan. 21. (NTI) A Jomiuri Simbun úgy értesül, hogy a japán légierő megfigyelői

Rangoon város környékén nagy, brit csapatösszevonásokat és anyagszállításokat észleltek.

Január 19-én a japán bombázó gépek bombatámadása körülbelül

250 tehergépkocsit semmisített meg.

Tokió, jan. 21. (NTI) Shimada tengernagy, tengerészeti miniszter a japán országgyűlésen áttekintő jelentést adott ki a japán tengeri hadműveletek eredményeiről, a háború kitörése óta. Kijelentette, hogy a japán hadihajóraj ur az egész Csendes-óceánon, a Maláj-

félszigettől és Holland-Indiától egészen Amerika partjáig. A hajóhaddal szorosan együttműködik a szárazföldi és a légierő. A japán hajóhad tevékenysége kiterjed ezekre a vizekre és Kelet-Ázsiában cirkáló ellenséges tengeralattjárókra és a Csendes-óceán amerikai katonai támaszpontjaira.

nak. Nemcsak közgazdasági, hanem nemzeti szempontból is tökéletesen megbízható és minden vonalon megfelelő erőket kapna így az ország.

Azt mi sem találjuk ki, hogy a székely gyorsan és jól tanul. A Székelyföldön nagyszerű eredménnyel működő népfőiskolák bizonyítják ezt.

A világháború előtt is teljesen önmagára utalt nép érdemszerinti kiképzését teljesen lehetetlenné tette a 22 éves elnyomás. Két évtized alatt minden arra irányult ezen a földön, hogy a

székely minél kevesebbet és minél rosszabbul tanuljon. Az idegen világ így akarta félreállítani, versenyképtelenné tenni a székely erőt és tudást.

Eppen ezért kötelesség szerűen, székely megjegyzést fűzünk a tervbe vett és fennebb ismertett iskolák tervéhez. Székelyföldi központtal létesítsenek hasonló iskolát. Nyújtsanak lehetőséget, hogy a magyarság e tehetséges ága is megfelelő képzéshez jusszon gyakorlatban és papíron egyaránt. Feltétlenül szükség van erre. Meg kell

már végre kezdeni népi értékek kiválasztását és megfelelő helyre juttatását.

Már most nyíltan leszögezzük: a kérdéses iskolát a Székelyföld természetes központjában kellene felállítani, hogy minden város és falu egyformán megközelíthesse.

A gondolatot minél előbb gyakorlati vonalon meg kell valósítani, mert kár parlagon hagyni a rendelkezésre álló erőket.

TOGO nagy beszéde Japán keletázsiai céljairól

Tokió, jan. 21. (NTI) Togo külügyminiszter a japán országgyűlésen beszédet mondott, amelyen kijelentette, hogy

a Kelet-Ázsiában élő népek nagy része felismerte azokat a körülményeket, amelyek Japánt a háború megindítására kényszerítették.

— Mi százmillióan vasakarattal folytatjuk a háborút az eredményes befejezésig — hangoztatta a külügyminiszter.

Kelet-Ázsia feltámasztása és fejlesztése a mi történelmi feladatunk

és mi teljesítjük is ezt a feladatunkat. A nagy keletázsiai háború célja a brit és amerikai

világuralmi önzés, kizsákmányolás és nagvzási hóbort megszüntetése.

Mandzsúria kormánya és a kínai nemzeti kormány azonnal, Francia-Indokína kissé később, felismerték a háború jelentőségét és

együttműködtek velünk külön-böző tereken.

Thajiföld pedig elhatározta, hogy

Japán rendelkezésére bocsátja erőit az angolszász befolyás leküzdésére,

amely mindenféle bajt hozott Kelet-Ázsiára. Szövetségünk Németországgal és Olaszországgal megerősödött és a három hatalom közötti együttműködés egyre nagyobb formát ölt katonai, diplomáciai, gazdasági és egyéb tereken.

A Szovjettel nincsen semmi változás.

Viszonyunkat a semlegességi szerző-

Mi lesz Indiával?

Mindenki kíváncsian néz India felé, hogyan vélekedik India népe a japánok győzelmeiről? Az angol hatalom ugyanis a legteljesebb terrorral azon van, hogy Indiát megtartsa eddigi rabságában. Az indiai újságoknak megtiltották, hogy a japán—angolszász háborúval foglalkozzanak, csak belpolitikai eseményekről szabad írni. Egymásután történnek a háborús kinevezések és India népe csodálkozva kérde: miért a háborús készség, mikor India senkivel sincs háborúban.

A hindu nemzeti szövetség, amely minden terror ellenére is hallatja szavát, megbélyegezte az angolok erőszakoskodását és egyhangúan kijelenti, hogy csak független India tudja elvállalni az ország védelmét. Természetesen az angol ígéreteknek nem hisznek, hiszen az elmúlt világháborúban is függetlenséget ígértek India népének, de az ígéretet nem teljesítették.

A szövetség felemlíti a népszennyvéseket. Hangoztatja, hogy az angol uralom milyen mérhetetlen károkat okozott. Nehány esztendő alatt több százezer ember halt éhen, vagy járványok következtében Indiában.

India el akar szakadni Angliától. Forrong a nép és várja, hogy elérkezzék a lázadás órája. Ez akkor jön el, ha az angol rendszert legfontosabb alapkövéről, Szingapurról eltűnik az átkos angol lobogó.

dés szabályozza. Amennyire lehetséges, barátságos magatartást tanúsítunk Dél-Amerika államaival és Európa semleges hatalmaival szemben. Holland-Kelet-Indiával sem voltunk hadiállapotban, de most

Anglia és Csunking katonai támaszpontjává lett.

A nyílt ellenségeskedés útjára lépett és kényszerített minket a had-

Cél: az angolszász hatalmak térdre-kényszerítése

Tokió, jan. 21. (NTI) Togo tábornok, miniszterelnök szerdán az országgyűlésen mondott beszédében kifejtette, hogy

Japán az egész keletázsiai erőforrások hadászati pontjait biztosítani kívánja

és ilyen módon veti be erejét.

Japán, Németország és Olaszország mindaddig folytatják a háborút, amíg Nagybritániát és az Egyesült Államokat térdre nem kényszerítik.

A Fülöp-szigeteken lefolyó hadműveletekről beszélve, kijelentette: Japán örömmel hozzájárul, hogy a Fülöp-szigetek lakossága függetlenségben és tisztességben éljenek, feltéve, ha megértik Japán háborús céljait és ha együttműködnek a

műveletek felvételére. Csunkingban — jelentette ki Togo —, még vannak olyan körök,

amelyek még számítanak valamire,

de nincs messze már az idő, amikor

Kelet-Ázsia együttműködik a keletázsiai új rend megteremtéséért.

közös felvirágoztatást célzó munkában.

Felhívást intézett Holland-Indiához, amelyben kijelentette, hogy ha tovább folytatja mostani ellenállását, Japán könyörtelenül megsemmisíti.

De ha megérti Japán szándékait és ha komolyan együttműködik, a legnagyobb megértéssel viselkedik vele szemben.

Tokió, jan. 21. (NTI) Togo a japán országgyűlésen mondott beszédében azt is kijelentette, hogy a csunkingi kínai kormány csapataira gyakorolt fokozódó japán nyomás által

a Japán birodalom védelme északra biztosítva van.

Nyílt elvi szakadás állt be az amerikai államok között

Lisszabon, jan. 21. (NTI) Az amerikai értekezleten Chile kiküldötte kijelentette, hogy állama addig nem szakítja meg diplomáciai összeköttetését a tengelyhatalmakkal, amíg

Amerika nem küld erős hajóhadat partjainak védelmére.

Hír szerint holpontra jött az a fáradozások, hogy a nyugati féltek államai

közösen és egyöntetűen szaksák meg kapcsolataikat a tengelyállamokkal

Argentina nem enged

Rio de Janeiro, jan. 21. (NTI) Kedden Aranha brazil külügyminiszter a zamerikaközi gyűlés elnöke tárgyalt az Egyesült Államok, Mexikó, Columbia és Venezuela kiküldötteivel, majd Kuinazuru argentin külügyminiszterrel. A jelekből egyáltalán nem lehet arra következtetni, hogy Argentina, vagy Chile változtatna álláspontjában. Argentina kiküldötte kijelentette, hogy együtt akar működni a zamerikai száraz-

és ez a válság szerdán a védelmi főbizottság tárgyalásán

nyílt kifejezésre is jutott

A tengelyhatalmakkal való diplomáciai viszony megszakítását sugalmazó államok hír szerint nem hajlandók megváltoztatni magatartásukat és elfogadni egy olyan argentin javaslatot, amelyben minden állam szabadon választja meg azt az időt, amikor az ő szempontjából a legkedvezőbb a szakításra.

föld államaival, de ellenzi a tengelyhatalmakkal való diplomáciai szakítás javaslatát.

Buenos Aires, jan. 21. (NTI) Castillo, argentin helyettes elnök, nyilatkozatot adott, amelyben kijelentette, hogy Argentina

nem változtatja meg álláspontját a tengelyhatalmak iránt. Argentina állásfoglalása nyílt, lojális és megfelel az argentin nép felfogásának, bár legyen ez téves is.

Nagy siker jegyében zajlott le az Erdélyi Párt marosvásárhelyi kultürestje

Marosvásárhely, jan. 21. Munkatársunk jelenti: Szerdán este félkilenckor tartották meg a Református Kollégium disztérmében az Erdélyi Párt kultürestjét. Az Erdélyi Párt részéről a kultüresten megjelentek Albrecht Dezső ügyvezető alelnök, Padányi Gulyás Jenő országgyűlési képviselő, Páll György dr. főtitkár, László Dezső képviselő, valamint Mikó László főispán, Marton Zsigmond dr. alispán, Mátyás Ferenc dr. polgármester és nagyszámú hallgatóság. Szerepet vállalt az estélyen Versényi Ida, a kolozsvári Nemzeti

Színház művésznője, valamint Vojtekovics Olga marosvásárhelyi énekművésznő is. Az estély egyik meglepetése volt az ákosfalvi falufőiskola ének- és szavalókórusának szereplése.

Az estélyt gróf Teleki Arctur, az Erdélyi Párt marostordai és marosvásárhelyi tagozati elnök nyitotta meg. Bejelentette, hogy ezzel az estélyel a kultürestek sorozatát nyitja meg, amelyekkel a város és a vármegye összefogását kívánja szolgálni. Bejelentette azt is, hogy az estélyre Teleki Béla gróf elnök nem

jöhetett el influenciája miatt, de a csütörtöki megbeszéléseken töltetlenül részt vesz.

Padányi Gulyás Jenő országgyűlési képviselő beszédében hangoztatta, hogy a csönkaország is nagy keserűséggel élte át az elszakítás idejét. Nem a megcsönkításban látta Magyarországot, az életveszedelmet, hanem abban, hogy

a bitörők közül nem látja el valaki a magyarság európai feladatait.

A megcsönkítás előtti politika hibát hibára halmozott. Levét ennek a következő nemzedék itta meg. Szerencsére az utódállamok nem töltötték be azt a feladatot, amelyet a győzők elvártak tőlük. Meg kell vizsgálnunk önmagunkat, ezt kell tenniük a hozzánk került nemzetiségeknek is. Nekünk pedig nem szabad azt hinnünk, hogy a történelmi igazság hatalom nélkül mindenre elegendő. Ezután a felesleges bírálgatásokkal foglalkozott, majd kifejtette, hogy az erdélyi gyökér erősíti meg a magyar fát és nem az a fontos, hogy ne legyenek pártjaink, hanem az, hogy Soprontól Marosvásárhelyig a nagykérdésekben egyetértünk.

A képviselő érdekes fejtegetése után az ákosfalvi falufőiskola együttese énekelt és szavalt. Szünet után Ady és Reményik-verseket szavalt Versényi Ida, a kolozsvári Nemzeti Színház művésznője.

Ezután emelkedett szólásra László Dezső országgyűlési képviselő, aki előadásában a múlt és jövő viszonylatában a jelent vizsgálta. Két nagy gondolatot lát korszerűnek, azt hogy

Európa átalakul és nekünk is át kell alakulnunk.

Erre a belső átalakulásra életünk kérdései is kényszerítenek. Az átalakulásnak azonban nem szabad másokat utánognia. Nem másokat kell lemajmolnunk, hanem magyar alkotást kell teremtenünk a korszerűség jegyében, mint ahogy egész történelmünk folyamán tettük ezt.

A magyar életben ma három gondolat uralkodik: a szociális, nemzeti és keresztény gondolat. Régi gondolat mind a három, de ma egyszerre jelentkeznek. A szociális gondolat azonban a nemzeti gondolattal, mert a korszerű szociális gondolat a nemzetet alkotó tényezők együttműködése. A nemzeti gondolat kapcsolódik a szociális gondolatba. Új a nemzeti gondolatban ma a magyar hivatás gondolata.

az egységre való törekvés, az egyéni áldozathozatal megkövetelése.

Az új keresztény gondolat először az antiszemitaizmus formájában jelentkezett, később a magyar építés jegyében vonult be a szociális gondolatba. Ma már mindhárom gondolat odatör, hogy

a föld népét kell a magyar élet tengelyébe állítani.

A mai magyar jelszó: a kulturális, gazdasági, társadalmi tényezőket összefogni a tanyá- és szörványkörtéssel megoldani, a külföldi magyarságot hazatelepíteni. Az áldozathozatal kötelezettsége azt jelenti: nem az a kell nézni, hogy mit ad nekünk az ország, hanem hogy mi azt kell adniuk, amit kíván. A keresztény gondolatnak még igen fontos alkotó eleme az egyházak fokozott együttműködése.

László Dezső beszédét nagy tetszéssel fogadta a hallgatóság, majd Vojtekovics Olga énekszámokat adott elő szép sikerrel. Az estély feltizenkét órákor ért véget. Csütörtökön az értekezleteken Teleki Béla gróf is részt vesz.

Esütörtökön este érkeznek Sepsiszentgyörgyre az Erdélyi Párt központi vezetői

Sepsiszentgyörgy, jan. 21. Megir-
tuk, hogy Teleki Béla gróf, az Er-
délyi Párt országos elnöke Sepsis-
zentgyörgyre érkezik, ahol a me-
gírt tagozat intézőbizottsági ülésén
beszámol az erdélyi élet különféle
kérdéseiről. Megjelennek még László
Dezso, Albrecht Dezso és Padányi
Gyula Jenő országgyűlési képviselők,
valamint Páll György dr., a
párt főtitkára. A gyűlés január
23-án, pénteken délelőtt fél 11 óra

kor a városbáza dísztermében lesz.
Padányi Gyula Jenő a nemzeti sors-
kérdésekről tart előadást. Az Erdélyi
Párt központi vezetői esütörtök-
ön este érkeznek Sepsiszentgyörgyre.

A gyűlés iránt, amelyen a Székelyföld
sorskérdései kerülnek meg-
vitatásra, az egész megyében érthető,
általános érdeklődés nyilvánul meg.

Újra megnyílik Kézdivásárhelyen a kereskedő tanoncskola

Kézdivásárhely, jan. 21. Kitímően
szervezett iskolájuk volt régebben a
kézdivásárhelyi kereskedőknek, ahol
a kevés iskolázottsággal rendelkező
tanuló is megkapta a szakmájához
tartozó szükséges ismereteket. Az
iskolát annakidején anyagi hiánya
miatt be kellett szüntetni. Ez
természetesen nagy hátrányra volt
a kereskedői szellemnek. Különösen
ezt a város kereskedő társas-
ágának közel 200 tagot számláló
szervezete, a Kézdivásárhelyi Keres-
kedők és Kereskedőifjak Köre,
amelynek anyagi támogatásával mű-
ködött az iskola. Most újabb alkal-
omra jutott az iskola életre.
Ebben az ügyben a kör elnöke,
David László iparkamarai véleményező,
már hetekkel ezelőtt megke-
reste a Marosvásárhelyi Kereskedelmi
és Iparkamarát és az illetékes
tanügyi hatóságot és a kérdés meg-
oldása most már eredményesnek mu-
tatkozik. Tegnap este David Dezso
elnökletével a kör választmánya
gyűlést tartott, amelyen elhatározta
az iskola felállítását. Erre a célra
mintegy 3000 pengőt irányoztak elő
felsőbb helyről. A további lépések
megtételére az elnököt kérték fel.

Mennyben kötött házasságok földi kimutatása...

Magyarországon a múlt évben
89.210 pár kötött házasságot. A
számadatokból, ha közelebbről vizs-
gáljuk, kitűnik, hogy a 25—29 éves
férjakkal leggyakrabban 20—24 éves
nő, a 20 évesnél fiatalabb férfiak
maguknál idősebb nő, a 40—49 éves
férjakkal pedig 24 évesnél fiatalabb
nő választottak feleségül. Olyan
házasságkötések is előfordultak,
hogy a vőlegény 20—24 éves, a menyasz-
zony pedig 50 évesnél idősebb. És
fordítva is előfordul: a vőlegény túl-
van már az 50 éven, a menyasszony
pedig éppen a 19-en. Kitűnik a szá-
madatokból az is, hogy a férfiak leg-
inkább maguknál fiatalabb nőt vesz-
nek feleségül. Érdekes, hogy a fér-
fiak inkább kötnek házasságot el-
vált, mint özvegy nővel. Az özvegy
férjakkal nagytöbbsége az özvegy nők
felé hajlik. Az elvált férfiak pedig
az elvált nőkhez vonzódnak legin-
kább. A születések összes száma 208
ezer 256 volt, ebből 190 ezer 148
férfi, 18 ezer 108 pedig törvénytelen
született. A született gyermekek
51,7 százaléka fiú, 48,3 százaléka
leánymű volt. Törvénytelen gyer-
meket a 17 éven aluli anyák fele-
lőre, a 17—19 éves anyáknak pedig
együttel hozott világra. Ez azonban
az 50 éven felüli korban is meg-
esik. Kettős ikerszületés 2342, hármas iker-
születés 21 esetben fordult elő.

Keitel német vezértábornagy megkoszorúzta a Hősök Emlékművét

Budapest, jan. 21. (MTI) Keitel
német vezértábornagy szerdán
délelőtt fényes katonai parádé ke-
retében megkoszorúzta a hősök
emlékművét. Fél 11 órakor érke-
zett Keitel von Jagow budapesti
német követ kíséretében a Hősök

Emlékművéhez, ahol vitéz Bartha
Károly honvédelmi miniszter és
vitéz Szombathelyi Ferenc vezér-
ezredes, a magyar honvédezer-
kar főnöke fogadták. Az ünnepsé-
gen jelen voltak a szovjet elleni
harcokban résztvevő gyorshadtest

tisztjei és más magasrangú hon-
védtisztek is. A katonazenekar a
német Himnuszot játszotta, amikor
Keitel ellépett a kivonult diszszá-
zad arcvonala előtt. A zenekar ez-
után a magyar Himnuszot játszott.
Négy magyar honvéd helyezte el
a hatalmas méretű koszorút a hősök
síráján. Mögöttük ott állott
Keitel, aki marsallbotjával némán
tisztelgve állott, a himnusz vé-
géig. Ezután Keitel vezértábornagy
vitéz Bartha Károly honvédelmi
miniszter, vitéz Szombathelyi
Ferenc vezérezredes és több
más magasrangú magyar és német
tisztal gyalog a Hitler-térre ment.
ahol fogadta a Szovjet elleni har-
cokban résztvevő gyorshadtest
diszszemléjét. A főváros közönsé-
ge a nagy hideg ellenére is feltű-
nő nagy számban jelent meg és
lelkesen ünnepelte a német ven-
déget. A közönség még a diszme-
net idején át is kitartott és szűnni
nem akaró lelkesedéssel ültette
felvonuló magyar honvédséget.
Keitel vezértábornagy ezután bu-
dapesti tartózkodása idejére sze-
mélyéhez kirendelt katonatisztek
diszkíséretével, von Jagow követ-
tel és több magasrangú tiszttel a
rákoskeresztúri temetőbe indult,
ahol a német véderő tagjai nevé-
ben megkoszorúzta az 1914—18-as
háborúban elesett és itt eltemetett
német hősök sírját. Tisztelegve,
kegyelettel adózott az elesett hősök-
nek, majd beírta nevét a te-
mető emlékkönyvébe, eltávozott.

TÜKÖR

1 A szászrégeni magyar
egyházak nőszövetségeinek
vezetői izléses meghívót
küldöttek szét a városban.
Felhívták a lakosság figyelmét
arra a hatalmas küzdelemre,
amelyben minden Krisztust imádó
nemzet helyet kér magának és a leg-
nagyobb áldozatot hozza meg,
hogy a kereszténységet megmentse
a vörös szörny istentelen szellemé-
nek pusztításától. Krisztus evangé-
liumának diadaláért a magyar apák
és fiúk életüket áldozták oda boldo-
gan, hazánk szobáért. Az orosz
mezők hólepte tájait honvéd
vér festi pirosra...

Ezt az áldozatot nem elég csak tu-
domásul venni, hanem nekünk is áldo-
zunkunk kell! ...
A magyar egyházak nőszövetségei
„Néma Bál”-ra hívták meg a város
tehető és nemesen érző lakosságát.
A nőszövetségek tagjai a napokban
kettős csoportokban bejárták Szász-
régen kerületeit és lakásukon ke-
resték fel a meghívottakat, hogy a
nemes célra szánt adományokat sze-
mélyesen vegyék át és köszönjék meg.

Gyönyörű anyagi sikerrel járt ez
a „Néma Bál”. Senki sem akadt a
felkeresettek közül, aki a jóteher-
módú áldozatszívű asszonyainak láto-
gatását kicsinyes zaklatásnak vélte
volna. Sehol sem talált e városban
visszautasításra a kérés... Csupán
egyetlen helyen. És ez ad okot a
múlt megbotránkozására...

A fővárosi körzetben a szolgabíró és
egyik járásbíró felesége gyűjtöttek.
Egyik közhivatal főnöke, miután
megfelelő módon leróta áldozatát
— hogy a hölgyek ne tévelyegjenek
és ne fáradjanak labirintusszerű
termekben — összeírta tehetősebb
tisztviselőinek névsorát és a név-
sorral a szolgát küldötte be hozzá-
juk: adjon, ki-ki mennyit akar! ...

Egyik vékonyképzű tisztviselő
nézi a listát és nem látva azon saját
nevét, így szól:

— Nahát, ilyen nemes célról van
szó és engem kihagynak! ...

Elővette megrendítő pénzügyi kor-
szakokat átélő pénztárcáját és ki-
szórt abból minident. A sok apró nő-
holmi között három pengőt talált.
Azonnal a listára írta nevét, mellé
egy hármast számjegyet és a három
pengőt leküldötte a szolgálóval...

De, hogy mindjárt ennek ellenke-
zőjéről is beszámoljunk, ideiktatjuk
az alábbiakat:

A listán feltűnő helyen szereplő,
jófizetésű tisztviselő — aki külön-
ben csak a légynek nem árt — így
szólt a hozzá közeledő szolgáló:

— Nem kötelező, én nem adok
egy vasat sem!

— De mit mondjak a főnök ur-
nak, miért nincs szám írva a név
mellé? ...

— Mondjon, amit akar! ... Mond-
ja, hogy nem vagyok itt! — jelen-
tette ki a jófizetésű tisztviselő és be-
csapta a szolgáló orra előtt az ajtót...

A szolgáló kivett a zsebéből egy
pengőt — talán az utolsót — és egy
rúgy egyest bizgyszott a visszautasí-
tó tisztviselő nére mellé. Aznap
pedig nem vasolt szőtt... (r. t.)

2 Tíz-tizenöt évvel ezelőtt
még nevettek, ha egy-egy
városi ember siléccsel a há-
tán áthaladt a falun. Azóta
sokat fejlődött a szisz. A
magyar katonáknak évek óta sítan-
folyamokat rendeznek, mert ez a
sport egyrészt a hadicélok szolgálá-
tában is áll. Csodálkozva hallottuk
az első finn—orosz háború idején,
milyen előnyt jelent a katonasá-
gnak, ha sítalpon könnyen és gyors-
san megközelítheti az ellenséget.

Mult vasárnap az ország minden
részében levante siversenyeket tar-
tottak. Ma már a falusi gyermek is
sit köt a talpa alá s úgy csuszka a
dombokon. A Székelyföldön is vol-
tak siversenyek: az egyszerű falusi
legénykék is bemutatták tudomá-
nyukat. Amint a közlésekből kitű-
nik: a székely gyermek nem csak
szereti a sísportot, de tud is sziszni.
Nem tartjuk ezt különösnek, hiszen
a székely mindig katonanemzet volt,
könnyen megértette az idősk szavát,
így hamarosan megkedvelte a sziszét
is. Ma már nem egy olyan verseny-
zőnk van, aki országos viszonylat-
ban is meg állja helyét. Pedig még
versenyzőink nagyrésztének nem is
állott rendelkezésére korszerű esz-
köz s voltak olyanok, akik maguk
készítették az egyszerű felszerelést.
Székely fiatalágunk nem alszik: ta-
nul, dolgozik. S azt is megértette,
hogy a szisz nem egyesek különle-
ges szórakozása, hanem a kedvtelé-
sen tul nemzeti feladat.

Miért nem alakul meg hiva- losan is az Erdélyi Párt szászrégeni csoportja?

Szászrégen, jan. 21. A „Székely
Nép” tudósítójától: Mult év novem-
ber elején jelentettük, hogy megal-
kulóban van Szászrégenben is az
Erdélyi Párt, amelynek helyi ideig-
lenes csoportját egyelőre nyolctagu
direktórium vezeti. Az Erdélyi Párt
megalakulatlan szászrégeni csoport-
ja immár harmadik hónapja tartja
rendes beti összejövetelét és érte-
kezleteiken különféle határozatokat
is hoznak. A megalakulás kérdését
azonban egyszer sem vetik fel a
gyűlésen. Pedig az így tartott érte-
kezlet távolról sem biztosíthat ma-
gának olyan széleskörű figyelmet,
mintha azt már az Erdélyi Párt me-
alakult szászrégeni csoportja tartá-
ná. Ideje lenne megtartani a válas-
tásokat.

Hírek

Pesti levél

Budapesten reggelként tele vannak a járdák megfagyott verebekkel. Ugyanígy vannak a dunai sírlyukok. Számszámra gubbasztanak haldokolva a hidak lábain, nincs mit enniük. Ezek a madarak beváltak rendezkedve arra, hogy az ember átsegíti őket a tél viszontagságain.

Az emberrel azonban baj lett. A gyerekek, akik iskolába mennek számszámra álltak meg a hidak korlátjainál és dobálták az éhező madaraknak a zsemlyedarabokat s a jószívű anyókák, akik Assisi Szent Ferenc áhitatát öltötték magukra és kis kosárákban hordták a madaraknak a kenyérdarabokat s általában a pesti polgár, aki a szórakozás örömeiben úszva etette a madarak százszázait, most csodát mondott. Csak annyi kényere van, hogy magának elég. Jött a kenyérgyűj, a lisztgyűj s mindez, az egyébként üdvös intézkedés, egyszerre összedöntötte a télen szinglődd madarak életrendszerét. Bizonyára nem értik, mi történthetett az emberrel, a kacagó gyermekszívvvel, aki elfordult tőlük.

Pedig intézményesen kellene segíteni a madarakon. Ha nem is azért, mert hasznos az emberre, hanem magáért a segítség tényéért. En ugyanis már régen rájöttem arra, hogy az ember legszebb hivatása a földön: jónak lenni. A többi, amit tesz, lehet divat, jó befektetés, széláramlat, de végeredményben nem marad meg belőle semmi, csak egy — hanglemez. Megmondom miért. Tegnap hunyt el itt többek között egy dúsgazdag ember, akinek bizonyára sohasem jutott eszébe, hogy a haldobában éhező sírlyukok haldokolnak. Keresett naponta, átlagban tízezer pengőt. S mikor bement a rádió a halálhírt, utána tette:

— Most pedig a gyász jeléül eljártuk Wagner gyászindulóját, — lemezzel.

Ezért mondom. Az egyetlen érték, az egyetlen gazdagság, ha nyitva tartja az ember a szívét mindenki felé, akit az élet tapos. A többi csak egy hanglemez, aminek hangját elfújja a szél s nem marad utána semmi, az üres, szintelen semminél.

NAGY DÁNIEL

— Kinevezés. A közellátási miniszter a közellátási hivatal közellátási tisztviselőinek létszámában Barabás Jenő dr. árkormánybiztossági szakelőadót a VII. fizetési osztályba közellátási főfelügyelővé kinevezte.

— Városi közgyűlés lesz Szászrégenben. Tudósítónk jelenti: A hét végére közgyűlést hívott össze Szászrégen polgármestere. Több fontosabb kérdés megvitatása mellett sor kerül a bérkiosztásbájlrendelet és villanyfejlesztési kérdés megoldására.

— Új felvételek a marosvásrhelyi ügyvédi kamarába. A marosvásrhelyi ügyvédi kamara újabb a következő ügyvédek vett fel tagjai sorába: Ruszthy Károly dr., Nyárádszereda, Pálmay Sándor dr., Marosvásrhely, Péter János dr., Csikfalva, Lőrincz Károly dr., Gyergyószentmiklós, Markovits Márton dr., Marosvásrhely és Fekete András dr., Kézdivásárhely. Az ügyvédek közé bejegyezte a következőket: Acs György, Barabássy László dr., Vajna Elemér dr., Ternovszky Ferenc dr., Gyulai Zsigmond dr., Csínády Lajos dr., Bogdánffy Gyula dr., Szöllőssy Árpád dr. és Sebők László dr.

— A NEMZETVÉDELMI KERESZT ADOMÁNYOZÁSÁNAK ÚJ RENDJE. Ismeretes, hogy a múltban a Nemzetvédelmi Kereszt adományozását önkéntesüléssel összeállított bizottságok javasolták és így a javaslatok a magyarság általános ítéletét nem fejték. Eszerint a főispánok elnökletével, a régi magyar vezetőkkel, meggyenként egy-egy bizottság alakult, amely az eddig betervezett összes javaslatokat felülvizsgálja és a jövőben a bizottságok véleményezése alapján történik adományozás.

— Kalot-tanfolyam Gelencén. Gelencén a Kalot ötnapos ifjúsági vezetőképző tanfolyamot rendezte. A helybeli ifjúsági vezetőkön kívül Haraly, Szentkatolna és Sárkány ifjúsági vezetői vettek részt a tanfolyamon. Az ifjúsági faluvezetők a rövid idő ellenére megismerkedtek az új világ gondolatával. Gyakorlati ismereteket szereztek az egyetemi vezetésben. Megismerkedtek azokkal a módzatokkal, ahogyan a község be tud kapcsolódni a már kialakulóvilágban levő új világba. A tanfolyamot záróvizsgálattal fejezték be, amelyen a legények bemutatták az öt nap alatt magukba szívott országépítő szellemet. A záróvizsga után a hivatásos faluvezetők számára volt értekezlet, amelyet a Kalot székelyföldi szervezője, Magyar Ferenc, a csiksomlyói Kalot Székely Népfőiskola igazgatója vezetett le. A résztvevő községek hivatásos faluvezetői örömmel csatlakoztak a Kalot munkájához.

— Táncoz tea-estélyt rendez a Kézdivásárhelyi református Leányszövetség. Tudósítónk jelenti: Az idei farsangi évad nem valami színesnek ígérkezik Kézdivásárhelyen. Egy-két tea-estre számíthatnak csak a városban, és pedig a Vöröskereszt és a ref. Leányszövetség által rendezendő esték. A Leányszövetség jan. 24-én, szombaton este 9 órai kezdettel rendezi meg a városi Vigadó alsó termében tervezett táncoz tea-estélyt, amelyre a vidékre is küldöttek meghívókat.

Betegek

többnyire "székrekedésben" is szoktak szenvedni. Vigyázzunk ilyenkor a rendszeres emésztésre. Betegekben szükséges a **DARMOL**

— Kenyérpótladagok engedélyezését kéri a marosvásrhelyi diákok részére. A Magyar Tudósító jelenti: A marosvásrhelyi középfoku iskolák vezetői a közellátási kormánybiztossághoz fordultak azzal a kéréssel, hogy engedélyezzen az iskolák növendékei számára uzsonna-kenyér pótladagot. A kérést azzal indokolják a tanári testületek, hogy a tanítás a legtöbb helyen délután két óráig tart és így fontos, hogy a gyermekek tízóraizzanak. A városi közellátási hivatal vezetője már érintkezésbe is lépett az illetékes hivatalok vezetőivel, akiknek közreműködésével az iskolai uzsonnáztatás kenyérszolgáltatása már a közeljövőben megvalósulhat.

— Newyork külső képe teljesen megváltozott. A Daily Mail newyorki tudósítója érdekes beszámolót közöl a „háborús” Newyorkról. A cikkben többek között ezeket írja: Newyork arcúlatá teljesen megváltozott. A lapok ugynevezett luxushirdetéseit teljesen eltűntek. Senki sem igekezik rábeszélni, hogy új áramvonalas gépkocsit vásároljon. De nehézségbe ütközik egy közönséges tepszi, sőt még néhány biztosítottul beszerzése is. Mi több, akadnak már olyan üzletek, ahol papírt sem hajlandók eladni. A luxushirdetések helyett hasábos kormányrendeletek és felhívások foglalják el, amelyek az USA polgárokat nyugalomra intik és áldozatkészségre szólítják föl. Az Amerikában oly nagy népszerűségnek örvendő képes folyóiratok máris feltűnően megvékonyodtak. Amerikának — írja a levelező hozzá kell szoknia ahhoz, hogy a nadrágszíjat egy-egy lyukkal

szűkebbre vonja. Közvetlen veszedelem ugyan még nincs az élelmiszerellátás terén, de az is bekövetkezik egyszer és ezt Amerikában igen jól tudják. Ez a háborút Amerikát nagyon érzékenyen sújtja és kétségtelen, hogy a korlátlan lehetőségek hazáját valóban feje tetejére állítja.

— Eldől a szászrégeni utcanevek sorsa. Tudósítónk jelenti: Szászrégen polgármestere megbeszélést folyt a főképtanügyi erőkből álló képviselőtestület tagjaival, hogy Szászrégen 86 utcanevének általános változást eszközöljenek-e, vagy csak néhány semmitmondó utcanevet változtassanak meg. A város régi közigazgatási urairól elnevezett utcák neveit természetesen meghagyják.

— A gyárpar a hadiárvaért. A keresztény gyárpar 159 hadiárva felnevelését vállalta magára. Az egyes vállalatok részéről a felajánlások tovább folynak, úgyhogy a különféle vállalatok egyre több hadiárva nevelését biztosítják.

— Nagy Imre képkiallítása Csikszereván. Csikszereváról jelenti: Néhány nappal ezelőtt jelentették, hogy budapesti és kolozsvári sikerei után — barátai kérésére — szülőföldjének is bemutatja összefoglaló képkiallítását Nagy Imre. A nagy székely művész kiállítását vasárnap, január 25-én nyílik meg ünnepélyes keretek között a csikszerevai vármegyeház kistanácstermében. Értesüléseink szerint a kiállítást Antal Áron gimnáziumi tanár, a székely közélet tekintélyes egyénisége nyitja meg. A kiállítás iránt meggyőződéses nagy és általános érdeklődés nyilvánul meg, ami érthető is, mert ehhez hasonló eseményben a vármegyének eddig nem volt része.

— Újabb kinevezések a marosvásrhelyi pénzügyi tisztviselői karban. A marosvásrhelyi m. kir. pénzügyigazgató a m. kir. pénzügyminisztérium rendeletével nyert felhatalmazás alapján — a visszafoglalt Délvidéken szolgáló teljesítők közül — a Csónka Ferenc pénzügyi szemlést végleges minőségű pénzügyi főszemlést, Tóth Imre I. o. m. kir. pénzügyi vizgázót végleges minőségű pénzügyi fővizgázóvá és Kertész Miklós II. o. m. kir. pénzügyi vizgázót ideiglenes minőségű I. o. m. kir. pénzügyi vizgázóvá kinevezte.

— GYANUS HALALESET CSIKJENŐFALVÁN. Csikszereváról jelenti: Vizi Anna csikjenőfalvi 21 éves leány hirtelen rosszul lett és összeesett. Hozzáartozói orvost hívtak, de már nem lehetett segíteni rajta. A holttesten jelentkező tünetekből mérgezésre következtettek. Karda István dr. vizsgálóbíró boncolást rendelt el. Fejér István dr. ügyességi alelnök és Vitályos Géza dr. kórházi sebészfőorvos, törvényszéki orvosszékértő kíséretében Csikjenőfalvára utazott a halál okának körülményeinek tisztázása érdekében.

— A sepsimagyarósi levették táncmulatsága. A sepsimagyarósi levették január 25-én este fél 8 órai kezdettel ünnepélyes egybekötött jótékony célú táncmulatságot rendeznek a község háza nagytermében.

— Magánlakértés miatt... Csikszereváról jelenti: Görbe Andrásné gyimesbütki asszony bűnvádi feljelentést tett Berszán György és Haraszti János nevű szomszédai ellen, hogy egyik kapuját erőszakosan kinyitották. A most megtartott főtárgyalás során a vádlottak azzal védekeztek, hogy a kérdéses kaput jogtalanul zárta le a panaszos. Evtizedek óta rendszeresen és háborítatlanul használták, mert közös tulajdon a hely. Pert is indítottak az ügy miatt. A törvényszék nem fogadta el a védekezést. A vádlottakat — az enyhítő szakaszok széleskörű alkalmazásával — 8-3 napi fogságra ítélték, de az ítélet végrehajtását 3 évre felfüggesztették. Az ítélet jogerős.

— Adatokat gyűjtöttek a hadirokkantörvény módosításához. A Magyar Tudósító jelenti: A HONSZ a különböző kívánságok alapján mozgalmat indított a hadirokkantörvény módosítására. A honvédelmi miniszter most leiratot intézett a HONSZ elnökségéhez. Elismeri, hogy a hadirokkantörvényt részben módosító 9000/1941. M. E. számú rendelet intézkedései ellenére még fennállnak olyan kérdések, amelyek megoldásra várnak. Hogy ezeket a kérdéseket és főleg a hadigondozottak kívánságait tisztán lássa, szükség van a vonatkozó adatok megismerésére. Ezért felhívja a miniszter a HONSZ-csoportokat, hogy a hadirokkantörvényre, illetve a végrehajtási utasításra vonatkozó módosító javaslatokat röviden összefoglalva mielőbb terjesszék fel hozzá.

— Február elsején Erdélyben életbelép a magyar magánjog. Erdély nagyjelentőségű jogváltozás előtt áll. A hazatérés után időszerűvé vált a magyar magánjog rendelkezéseinek a felszabadult területekre való kiterjesztése, ami egyet jelent az osztrák polgári törvénykönyv megszüntetésével az osztrák polgári törvénykönyv 1860 óta van érvényben s ezalatt a 74 év alatt Erdélyben a bíróságok magánjogi kérdésekben az osztrák polgári törvénykönyv rendelkezései szerint ítélték. A nem sokára Erdélyben is életbelépő magyar magánjog az osztrák polgári törvénykönyvnek a gyakorlatban bevált rendelkezéseit átvette, az öröklési jogra vonatkozó része azonban teljesen új és a családvédelem alapján áll, lehetőleg megakadályozza a vagyon elaprózódását és a család birtokában maradását biztosítja. A magyar magánjog életbeléptetésének előkészítése érdekében a közelmúltban az igazságügyminisztériumban értekezlet volt, amelyen az erdélyi ítéltáblák képviselői is résztvettek. A kolozsvári ítéltábla dr. Farkas Béla ítéltáblai tanácselnökkel képviseltette magát. Az értekezleten megállapították az életbeléptetés módjait és időpontját. Ertesülésünk szerint az osztrák polgári törvénykönyv hatálya február elsején megszűnik s egyidejűleg a magyar magánjog rendelkezései lépnek érvénybe.

— A famunkások kenyérfejadagjának felemelése érdekében. Az Erdélyrészi Gazdasági Tanács elhatározta, hogy a nehéz munkát végző erdélyrészi famunkások különböző kategóriáinak kenyérfejadagemelése érdekében lépéseket tesz a közellátási miniszternél. Mivel a vonatkozó 9230—1941. M. E. számú rendelet függékében az erdőgazdasági című alatt szereplő csoportosítás mindössze favágókat és fahántolókat nevez meg a faiparban nehéz testi munkát végző munkáscsoportként, a tanács az Erdélyrészi Fatermelők Szövetségének javaslata szerint nehéz testi munkásejadag megállapítását kéri a fenti két csoporton kívül az erdélyrészi fatermelésben és faiparban foglalkoztatott kiformaló, döntő csuszató, csúzdá- és üteplő, gömbfatermelő, máglyázó, eregető, sarangoló, erdei vontató és rakodó, továbbá a rönktermelő, rönkmáglyázó és más hasonló, ugyancsak nehéz testi munkát végző erdőtermelő és faipari munkások részére is. A tanács a fűrészműmi munkások és a gépszemélyzet munkájának minősítését szintén a nehéz testi munka keretében ajánlja és felterjesztésében azzal a javaslattal fordult az illetékes kormánytényezőkhöz, hogy a fenti kategóriák utólagos rendeletbeiktatására vonatkozólag mielőbbi intézkedéseket fogantasson.

— A hűtlén alkalmazott a gazdája nevében szedett fel pénzeket. Kézdivásárhelyi tudósítónk jelenti: Isarnoczky Jenő vendégül néhány héttel ezelőtt egy lemhényi fiút alkalmazott kifizetőnek, akit ugyazólván az utcáról szedett fel. A fiu betegsége miatt a múlt héten távozott az üzletből. Most aztán kiderült, hogy a kiskoru fiu az egyik ügyvédől a gazdája nevében 150 pengőt szedett fel. A rendőrség a feljelentésre rövidesen lefűltte és áttette az ügyet a sepsiszentgyörgyi ügyésszékhez.

A GAZDA ROVATA

TEJGAZDASÁGI ÉS ÁLLATTENYÉSZTÉSI TANFOLYAM SEPSISZENTGYÖRGYÖN

A Tejtermelők Országos Szövetsége január 26—31. napjain tejgazdasági és állattenyésztési tanfolyamot rendez Sepsiszentgyörgyön a Kolczák-terti helyiségekben. A sepsiszentgyörgyi résztvevőknek jelentősen kell január 25-ig a sepsiszentgyörgyi gazdasági felügyelőség (Vármegyeháza). A vidéki hallgatók utazási és ellátási költségeit megtérítik. A tanfolyam január hó 26-án reggel 9 órakor kezdődik.

JANUÁR HAVI TEENDŐNK A GYÜMÖLCSÖSBEN

Legfontosabb teendő ilyenkor a metszés, az ágak és törzs tisztogatása. A zseggébb csemetéket megvédhetjük a fagykárak ellen, ha gyökérzetük felett a talajt 2—3 centiméteres szalmával, polyvával, vagy falevéllal takarjuk le. Így a zseggébb csemeték nem szenvednek annyira a fagytól. Ezt a védő réteget tavasszal alászántjuk vagy bekapáljuk a talajba. A székely gazdáknak már egyszer véglegesen be kellene vezetniük a permetezést is. A permetlé szinte semmibe sem kerül, viszont grümölcsőinket a maival szemben igen előnyös helyzetbe hozhatnánk. Egyébként a permetezést a fiatal fákon is éppen úgy végre kell hajtani, mint öregebb termőfáinkon.

A SZARVASMARHA FELFUVÓDÁSA ELLEN

Az ország egyes mezőgazdasági kamarái felterjesztést intéztek a földmivelésiügyi minisztériumhoz, hogy az állatok felfuvódásából eredő elhullások megakadályozására kötelezze a községeket trokár beszerzésére. Alig van község, ahol nyáron több szarvasmarha is fel ne fuvódna és el ne hullana. Ma pedig egy-egy szarvasmarha elhullása szinte pótolhatatlan kárt okoz a kisgazdának. A felfuvódás nyáron könnyen megtörténik s ha ilyenkor kóznél van a trokár, amelyet az állat oldalába szúrnak, hogy rajta keresztül a mérges gáz és a rossz levegő eltávozzék, akkor az állat meg van mentve. Természetesen ember is kell hozzá, aki érti a kezelést és a trokárt oda szúrja, ahová kell. Semmi kétségünk sincs afelől, hogy a székely gazdák első látásra elsajátítják a trokár kezelését. Jó lenne, ha a gazdasági felügyelőségek a tél folyamán egy-egy napos trokárke-

Mint a „TAKARMÁNYMAG TERMESZTŐ EGYESÜLÉS” tagja TERMELESI SZERZŐDÉSEKET kötünk a magyar-német megállapodásban részletesen felsorolt takarmánymagvakra, u. m. vöröshere, lucerna, fehérhere, biborhere, baltacim, tavaszi búkköny, stb. Szerződők gyűjtésére elsősorban az EMGE gazdaköréit és körzeti bizományosainkat kérjük fel. További felvilágosításokkal szívesen szolgálunk

Erdélyi Gazdák Magánértékesítő Szövetkezet
Kolozsvár, Majális-utca 10.

A félrevezetett apák és nagyapák miatt bűnhődik Csikmadaras népe

Hatalmi szóval állították le az egykor híres madarasi vashámorokat — Tovább pusztít a székely átok: az egyenetlenség

Csikmadaras, jan. 21. (Kiküldött munkatársunk jelenti.) Az Olt két partján fekszik Csikmadaras. Tulnyomó részben fuvarozásból élő község. Itt alig 5—6 évvel építették fel az első egykeretes fűrészgárat. Az ugynevezett „első részen” fekvő közbirtokossági vagyonterületeket a tagok között aránylag szerint felosztották, vízfűrészekre szállították, majd a deszkanyagot Brassó újában Háromszékre fuvarozták. Ezért fejlődött ki Csikmadarason legjobban a vízfűrészipar. Egyetlen községben sem dolgoznak fel annyi faanyagot fűrészmalmokon, mint itt. Az egykétlappos fűrészek éjjel-nappali munkával hihetetlen nagy teljesítményre képesek.

Az arányosítási törvény kihirdetése

A romboló hazugság

A madarasi székelyt eddigi életberendezése egyenesen fára utalta. Vasu Alexandru dr., a székely közbirtokosságok 22 éven keresztül Csikszeredán székely hóhéra ördögi tervvel mérgezte meg ennek a községnek a békéjét is. Tervét a fáruatlanságra alapozta. Emberei útján a csikmadarasi szegényebb népréteg tudomására hozta: a román agrártörvény tulajdonképpen az összes székely közbirtokossági vagyonokat kisajátította s most mindenkit egyforma aránylag illet. Pert kell indítani az ügyben. Ilyen ébrenlő hazugsággal dobott csóvát a községre.

A csóva szempillantás alatt lángrobbant. Az ördögi terv sikerült. Kettészakadt és egymással szembe került a falu. Perre mentek. Hiába rikoltott, kért, könyörgött, magyarázott a józan ész. Nem értették meg. Hiába fejtegette jogász és újságíró karöltve, hogy míg magántulajdon van a földön, az egyenlőség elvét nem lehet érvényesíteni. Elpocsékolják, szétforgácsolják a vagyont. Nem használ semmit. Közben a nevető harmadik saját embereit ültette a

se táján a csikmadarasi székely nem ismerte az erdő értékét. Régi törvények és hagyományok alapján vágták, hordták és értékesítették az erdőt, természetesen egészen kis mértékben. „Senki sem kapálta a fa tövét” jelszóval adott túl arányjogain a székely. Csak akkor nyílt ki a szemé, amikor itt is kiszakították a közösből s amott is... Vannak félrevezetett csoportok, melyek mai napig sem tudják megérteni, hogy egyik embernek 10, másinak több száz holdja van a közös székely vagyonyban. Azt is feszegetik, hogy jutottak idegenek az ősi székely vagyony birtokába? A dolog egyszerű: a felvilágosítás hiányában tudatlanul lézengő, könnyen félrevezetett nagyapák hibájából.

vagyon élre. Minden jövedelmet román nemzeti célokra szolgáló dolgokba fektettek. Az esedékes vágterületeket letiltották. A fűrészmalmok megállottak. A fuvarosok kétségbeesve figyelték a csóva további átkos lobbanásait. Így ment ez, míg megérkezett a magyar honvédség...

A mult tapasztalatai alapján most egyesült erővel, a közös célnak minden tekintetben megfelelően csoportosítani kell az erőket s a „hátsó részekben” fekvő közbirtokossági vagyonok célszerű és előrelátó megtervezésével kell új, egészséges irányba terelni a falu gazdasági életét.

Egyik ilyen kézenfekvő lehetőség az idegenforgalom. A Hargita legmagasabb, a „Csikmadarasi” csúcs alatt nagyszerű vadászterületek, bennebb, a Madaras-pataokban pedig halászati lehetőségek vannak. A nagykiterjedésű vadászterület mindenféle vadban bővelkedik. A Madaras-pataokban pedig, aránylag kevés befektetéssel nagyszerű pisztángyógykezelést lehet létesíteni.

Mária Terézia, a koronás ellenség

A vadászat és halászat párhuzamosan nagyszerű idegenforgalmat lehet kiépíteni, a borvízforrások céltudatos felhasználásával. A vastartalmu vizekkel kapcsolatosan elevenednek fel a hajdan országoshírű csikmadarasi vashámorok. Kétségbevonhatatlan bizonyítékok szerint az 1567. évi „registrum” Csikmadarason előjogokkal rendelkező sok bányászcsaládot mutat ki. Madaras, mint kiváltságos bányászközség az 1585-iki országgyűlésre saját követeket küld. Benkő József szerint. Nagy bányák és vashámorok dolgoztak itt évszázadokon keresztül, míg 1753-ban Mária Terézia királynő azzal a feltétellel juttatja a hámor-

rokat és területét Csató Zsigmond özvegyének, Gáborfi Annának és utódainak 521 forintért, hogy sem neki, sem utódainak vasat „műveltetni” nem szabad...

A hámorok a Hargitáról sebesen leváglató Madaraspatak mellett voltak. A helyet ma is Fejedelmek-terének nevezik, mert a fejedelmek birták e bányákat.

A vashámorok mellett, a község határának északi részén az 1600-as évek óta Mária Terézia koráig, a „Sárigék-bányája” nevű helyen ként („kénest”) is termeltek. Az 1790—91-iki országgyűléshez beadott kérvények, melyben a bánya megnyitását szorgalmazzák — bizonyítják,

zelési tanfolyamot rendeznének a falvakban.

A JUH- ÉS BÁRÁNYVÁGÁSOK KORLÁTOZÁSA

A földmivelési miniszter valamennyi vármegye alispánjához és törvényhatósági jogú város polgármesteréhez leiratot intézett a négy

hogy ezt is hatalmi szóval állították le annakidején a „kegyes” királynő tanácsadói.

A bányákkal kapcsolatosan így kesereg 1894-ben Vitos Mózes, Csik vármegye első módszeres monográfusa: „... Az épületek romjai még látszanak és felhívólag figyelmeztetnek a nemzedéket arra, hogy itt hajdan pezsgő munkás és nemzetgazdasági szempontból a maiál körültekintőbb és mélyrehatóbb irányú nemzeti élet volt. Ma, mint a formába esett fereg, a hálátlan és rosszul fizető és egyuttal agyontermelt földmivelésből nem tudunk más irányban kibontakozni és jövedelmezőbb életforrás után látni...”

Vitos Mózes megállapításaihoz ma sincs hozzáfűznivalója az életet figyelő és felmérő szemléletnek. Ide szakemberek kellene. Állapítsák meg a helyzetet s induljon el a munka. Annakidején hatalmi szóval leállított hámorokra ma nagy szükség van.

Csikmadaras másik nagy lehetősége az agyagipar. Évszázados multu itt ez az ipar. Apáról-fiúra szálltak az agyagformáló korongok, égetőkemencék. Az utóbbi évtizedekben visszaesést mutat a hajdani erdélyiszerte, sőt azon túl is jólismert madarasi fekete, háziparaszterűen készített cserépedény. Nem nyult senki hóna alá ennek a községnek, nem figyelték fel a lehetőségekre s így egy helyben topogtak, sőt állanak ma is.

Minap a szomszéd vármegyében terelődött szó a madarasi fekete „cserépre”. Szinte lehangoltan állapították meg a beszélgetők: a falusi székely házakból majdnem egészen kiment a csempé a dívalból. Ősi székely mintákkal fekete csempéket kellene csinálni s korszerű formában feleleveníteni mindenből a csempékálmakat, amelyek szépek, jók és tüzelőanyag szempontjából takarékosak volnának. Hol lehetne ezt jobban megcsinálni, mint Csikmadarason? Vállalkozó szellemű, tehetősebb emberek gyorsan hozzák össze a szükséges anyagot s induljon a széles fogyasztókörzönséget kiszolgáló csempetégla- és cserépgyár. A gondolatot könnyen és eredményesen meg lehet valósítani, csak el kell indítani. De nem holnap, vagy holnapután, hanem — ma.

Önerejéből is sokmindenre képes ez a község, ha összefog. Eppen ezért a boldogulás, a jobb jövő első feltétele, hogy az idegen tanítók, idegen érdekeknek és célkitűzéseknek behódolt emberek által elvetett egyenetlenség magvát minél előbb és minél gyökeresebben irtsák ki. Ma már egyetlen ember előtt sem lehet kétséges, hogy a förtelmesen nélförtelmebb mesterkedések a fajához, hitéhez és nyelvéhez töretlenül ragaszkodó székelység anyagi tönkretételére, majd elnemzetlenítésére irányultak. Tanulni kell ebből.

Csikmadaras hajdan nagy ipari központ volt. Termelő munka folyt itt. Amit az idegen elgondolások és célkitűzések annakidején meggátoltak, most is helyre lehet még hozni.

Erency Gyártás

GÁBOR ÁRON

REGÉNY

Írta: FOLDI ISTVÁN

(31)

A főhadnagy csodálkozva nézett rá és látszott, hogy hitetlenkedik.

— Hogy hívják?

Elmondta a szabályos katonai jelentkezésmódot és várta, amíg a nevét keresték.

— Igaz. Hozzám nem is vagy beírva. De akkor hogy tudtál az első kérdésekre felelni?

— Két hónapig tűzerezredbe voltam beosztva és láttam a készítés módját.

— És nem tudnád lerajzolni? Próbáld meg, — nyújtotta feléje a krétát.

— Parancsára.

És néhány vonással ügyesen odakanyarintotta a gyutacs rajzát, karácsony, robbanóanyag és hüvely arányait, majd magyarázni kezdett róla.

— Nagyszerű, káplár. — Lekendezett a tiszt és egész előadást tartott a többieknek arról, hogy ima, ilyen az igazi tűzész, mint ez a... hogy is hívják? Gábor? Miféle nemzetség vagy tulajdonképpen? Horvát, tót vagy oláh?

— Magyar.

A szó elakadt a főhadnagy ajkán és a katonák között néhányan fel-szisszentek a padokban.

— Madjar, madjar. Hüm... Ki küldött ide?

— Vezényelték Budáról.

— Helyre. — szólt a tiszt foghegyről és azon az órán nem a gyutacsok szerkezetéről, hanem Öfelsége a császár s Ausztria iránti katonai hűségről tartott olyan heves előadást, hogy a hallgatók még csak moccanni sem mertek.

Szünetben aztán azonnal is érezte az előadás hatását. A többiek úgy néztek rá, mintha valami szabadjára engedett vadállat lenne. Itt is, ott is hallotta, ahogy mondogatták: madjar, madjar és a következő órákra, amikor bejöttek a tisztek, mindenkinek az volt az első kérdése.

— Hol van az a madjar? Álljon fel.

12.

1840 pünkösdje felé közelgett az idő és a tűzeriskola növendékei most készültek az első lögyakorlatra azokkal az ágyúkkal, amelyeket a délutáni műhelymunkában saját maguk készítettek el. A gyakorlat iránt az egész helyőrség körében nagy volt az érdeklődés, törzstisztek, tábornokok és főhercegek látogatását várták és az egész ágyúgyárban nagy körültekintéssel végezték az utolsó oktatásokat. Az udvaron már ott állott a két új üteg, a nap sugarai ragyogva hullottak vissza a fényes csövekről, lakkozott vasalásokról, de a tisztek még most sem engedtek egy perc pihenőt se. Ujra és újra neki kellett állani a csiszolásnak, fenyésítésnek, újra és újra átvizsgálták a lövedékeket, gyutacsokat és jaj volt annak, akinél a legkisebb hibát felfedezték.

Gábor az egyik ágyú csövét takarította serényen és mert más dolga nem volt, oda ment melléje segíteni az olasz is. Megszokták a két hónap alatt, hogy őket nem szeretik, kerülnek és semmibe veszik a többiek s így legalább nyugodtan beszélgethettek, nem lábatlankodott mellettük senki.

— A furásnál egy újabb eljárás vezetnek be, most érkeztek meg az új furógépek s ha kitanulmányozom, neked is elmondom, hogy ird le.

— A keverési táblázatokkal már teljesen kész vagyok én is, — mondta Gábor. — Ma este odaadom s ha sietesz, két-három éjszaka lemásolhatod. Én most már tökéletesen értem.

— Te Gábor. — kezdett újból suttogva beszélni a másik — nem gondold, hogy bolondság, amit ma csinálunk? Nappal tanulunk, dolgozunk, mint az állat és éjjel ahelyett, hogy aludnánk, titokban vessük tele

a füzeteket ezzel a sok marhasággal, mintha bizony otthon egyszer ágyut csinálnánk. Pedig...

— Erre én is gondoltam, de nekem az a véleményem, hogy ki kell használni az időt, mert sohasem lehet tudni, minek hol veszi hasznát az ember. Csak erről még beszélni se jó. Hiszen ha megtudnák ezek a mi jóakaróink, úgy eldugnának valamelyik várbörtönbe, hogy soha meg napvilágot se látnánk.

— A katona nem beszél, hanem dolgozik, vagy a magyaroknál így szokták, Gábor? — szólt oda az egyik tiszt, aki az ágyuk között sélt és figyelmes lett a két katona suttogására.

(Folytatjuk.)

Testedzés

Vasárnap Erdély legjobb levente-sízői mérlik össze erejüket Csíkszeredán

A Székelyföld nagy téli sportműsora

Csíkszereda, jan. 21. Több jelentős síverseny megrendezésével bizta meg a síszövetség az EKE csíkszéki osztályát, amely az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal csíkszeredai kirendeltségének támogatásával bonyolítja le az érdekes versenyeket.

Az elmúlt vasárnap miné Csíkszeredán, mind az ország síszempontból jelentősebb városaiban levente-versenyek voltak, amelyeken több ezer levente indult. E versenyek győzteseit és második helyezetteit minden hadtest keretén belül hadtestversenyre nevezik le. Az erdélyi hadtest válogatott leventéinek síversenye január 25.-én, vasárnap lesz Csíkszeredán Csíkszeredát érte tehát az a kitüntetés az összes erdélyi városok közül, hogy az első levente hadtestversenyt itt rendezik meg. A városnak értékelnie kell ezt a körülményt és ezután is felhívjuk a lakosság figyelmét arra, hogy a leventék elszállásolása és ellátása terén kövessen el minden lehetőséget, egyben pedig a versenyek látogatásával és a

versenyzők búzditásával fejezze ki megbecsülését ifjú leventéink iránt.

A vasárnapi versenyen előrelátástól 100-nál több levente indul, tehát mint tömegsport is érdekesnek és izgalmasnak ígérkezik. A csíkszeredai verseny rendezősege Székely Gézával és Garamszegi Kálmánnal az élén, nagyjában összeállította a műsort, amely szerint a versenyek délelőtt 9 órakor a szögödi Kis Vár oldalában műlesiklással kezdődnek, 11 órakor pedig ugyanitt lenne a futóverseny rajtja is. A futók innen 6—12 km.-es távlefutása után a sutai menedékháznál levő célba érkeznek be. Délután 2 órakor kezdődnek meg az ugróversenyek a sutai ugrósáncokon.

Február 1.-én a Csaba-serleg versenyei kerülnek sorra. Mint ismert, az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal a csíkszeredai kirendeltség javaslatára értékes serleget alapított a falusi székely gyermekek sítudásának fejlesztése céljából.

A PRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 10 fillér — Állatkeresőknek egy szó 6 fillér — Az első és kiemelt szavak kétszer számítandók — Minden apróhirdetés ára azonnal fizetendő — Támpéldányt nem adunk — Jelzés és cím a kiadóban hirdetésnél helyben 30, vidéken 60 fillér felár számítandó — Kiadóhivatal: Gróf Teleki Pál-tér 4. szám

Ki vagy három szoba-konyha új házat, vagy ennek megfelelő ház helyet keresek megvételre. Cím a kiadóhivatalban. (1451)

A KOVÁSZNAI HITELSZÖVETKEZET, Háromszék megye, folyó évi február hó 1.-én délután 2 órakor a szövetséget helyiségében a tulajdonát képező 2 drb. fűreszgáthergép és 1 drb. gyalúgép árverés útján elad. Az árverési feltételek a szövetséget helyiségében bármikor megtekinthetők. Az igazgatóság. (H. 319)

EGY vagy többkeretes fűreszt keresek megvételre. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít. (H. 317)

EGY új, szépkivitelű úriszán eladó. Toók Áronnál, Nagyajtán. (1455)

TANULÓT kovácsmesterségre felveszek. Bartha Sándor, Maksa, Háromszék vármegye. (1454)

LAKATOSINAST keres Daragics mérlegkészítő, Sepsiszentgyörgy, Rákóczi-ut 1. (S. 154)

EGY szakképzett, három nyelvet beszélő, óvadékkal rendelkező főpincér, az ország bármely részében állást vállalna. „Keresztény” jelígre a kiadóhivatalban. (1453)

FÉRFI szabógépet megvételre keresek. Cím: Gr. Mikó Imre 18. sz. (1456)

FÜGGETLEN középkorú urino elmenne házvezetőnőnek magános úrhoz. „Szerényigényű” jelígre a kiadóba. (1458)

VADÁSZOK FIGYELMÉBE! Bármilyen madár, vagy állat szakszerű kitömését vállalom. Ugyanott egy vezér disznós kutya eladó. Merza Zoltán, Csíkszereda, Vörösmarthy-ut 22. (Cs. 12)

IDEGENBŐL JÖTT és még otthonra nem talált. Középkorú, föltétlen finom úr ismertségét keresem „Megtalálom” jelígre a kiadóba. (1457)

Ezenkívül nagyobb pénzösszeget jutottat természetbeni adományozások vásárlására. Az elmúlt télen Zsögöd, Fitód, Taploca, Szentlélek és Somlyó 10—14 éves gyermekei küzdöttek 10-es csapatversenyben, futó, műlesikló és ugró versenyben az értékes díjért, amelyet a szögödiek nyertek meg. Az idén a résztvevők kerete kibővült, mert meghívást kaptak a csikmindszenti, tekerőpataki, csik-szentkirályi, csikszentdomokosi válogatott gyermekcsízők is.

A Csaba-serleg versenyei a Sütában kerülnek lebonyolításra, verseny után pedig nagyszabású díj- és adománykiosztás lesz. A falvak ifjúsága már serényen készülődik a versenyre, amely remélhetőleg a tavalyihoz hasonló sikerrel fog végződni.

Február 2.-án Gyertyaszentelő Boldogasszony napján Csíkszereda közönsége részére rendez az Erdélyi Kárpát Egyesület Csíkszéki Osztálya az Idegenforgalmi Kirendeltséggel közösen külföldi sikőzpontokban és Brassóban is bevált sinapot népi tömegversenyyel egybekötve. A verseny rendezősege ez alkalommal lehetőséget akar adni 6 éves kortól kezdve 60 éves korig mindenkinek arra, hogy saját korosztálybeliével kis futó- és lesiklóversenyben összemérje erejét. E verseny egyúttal tehetségkutató verseny is lesz, amelyen bárki indulhat és eredménye alapján bekerülhet Csíkszereda város válogatott sícsapatába is. Külön érdekessége lesz a versenynek, hogy lesz benne egy könnyű női verseny is. A versenyek után bemutatásra kerül a legjobb sízők részvételével a sísport fejlődése a legregőbb kortól a mai korig, csoportos sízés és több tréfas, jelmezes simutatóvány.

Február 8.-án kerül megrendezésre az „Erdély visszatért” serleg versenye, amelyre meghívást kapnak az ország összes siegyesületei és legjobb sízői. Ez lesz az évad legfontosabb versenye.

Február 14—15.-én a csíkszeredai válogatott sízők Székelyudvarhelyen versenyeznek a „Székelyföldi Kupá”-ért.

Az udvarhelyi leventék síversenye

Székelyudvarhely, jan. 21. Székelyudvarhelyen a járási leventeparancsnokság és a „Hargita” T. E. rendezésében zajlott le a leventék síversenye. A verseny előtt Dobos Ferenc dr. tartott buzditó beszédet a versenyzőkhöz. A hat- és tizenkét-kilométeres futóversenyben összesen 46 versenyző vett részt. Részletes eredmények: 6 km.-es futóverseny: 1. Návay László 23 p. 30 mp. 2. Orbán Ferenc 26 p. 42 mp. 3. Benedek László 29 p. 25 mp. — 12 km.-es futóverseny: 1. Orbán Elemér. 2. Ilyés Sándor. 3. Pálffy István. Versenyen kívül: 1. Pataki Béla (Hargita TE) 59 p. 24 mp. 2. Salamon János (htv. zlj.) 59 p. 57 mp. 3. Luka Rezső (htv. zlj.) 1 óra 00.4 mp. — Lesikló verseny közbeiktatott műlesiklással (57 induló, 1200 m. táv, 15 m. szintkülönbség): 1. Vallentsik András 1 p. 57.4 mp. 2. Joó Gáspár 2 p. 02.8 mp. 3. Keszler Albert 2 p. 13.2 mp. Versenyen kívül: 1. Pataki Béla (Hargita TE). 2. Cimbor Dénes (htv. zlj.) — Ugróverseny a „Hargita” TE ifjúsági sáncán, frissen hullott lassú hóban: 1. Joó Gáspár 216.2 pont. Ugrásai: 11, 12.50, 12. 2. Simó Ágostor 205.2 pont. Ugrásai: 12.50, 13, 12.50. 3. Jére Sándor 199.8 pont. Ugrásai: 11, 10.50, 11. Legnagyobb állott ugrás versenyben: Návay László 13.50 m., versenyen kívül: Jére István (htv. zlj.) 14.50 m. Az iskolás és iskolán kívüli leventék versenyében az iskolások javára dönt el az elsőbbség kérdése, ami főként az iskolán kívüliek felszerelés-hiányára vezethető vissza. Egyébként kitűnő anyag mutatkozott be és a Székelyföld sísport-

jának fejlődése minden tekintetben biztosítottak látszik. Este 7 órakor az állami iskola nagytermében a járási levénte-parancsnok és Zámig Endre, a Magyar Szövetség megbízottja hirdette ki az eredményt és osztotta ki a szép díjakat.

PÁLYÁZATOT IRTAK KI A LABDARUGÁS KISKATÉJÁNAK MEGÍRÁSÁRA

Az MLSz elnöksége elhatározta, hogy különösen a vidéki egyesületek és a labdarugó csapatokat meg-szervező vidéki levénte klubok munkájának megkönnyítésére felvilágosító füzetet ad ki. Ezért pályázatot hirdet a Labdarugás Kiskatéja megírására. A munkának magában kell foglalnia egy egyesület vezetésében előforduló legfontosabb teendőket, az intézői kötelességeket, a labdarugás jogszabályait. Foglalkoznia kell a Kiskatéjának a labdarugócsapat előkészítésével, a játékosok edzésével és helyes nevelésével, valamint a pálya kérdéseivel. A Kiskatéja 60—80 oldal terjedelmű lehet. Március 1-ig lehet benyújtani az MLSz elnökségéhez a pályamunkákat, amelyeknek jutalmazására a szövetség több díjat tűzött ki.

Rádió

PENTEK, JANUÁR 23.

Budapest L.: 6.40: Ebresztő. Torna. 7: Hírek. Közlemények. Hanglemezek. 10: Hírek. 10.15: Dalok és zenekari művek. 11.40: Felolvasás. 12.10: Cigányzene. 12.40: Hírek. 13.30: A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. 13.45: Szórákzóató zene. 14.30: Hírek. 14.45: Műsorismertetés. 15: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 15.20: Székesfevárosi Tűzoltózenekar. 16.15: Előadás. 16.45: Időjelzés, hírek. 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 17.15: Jazzhármás. 17.35: Sportközlemények. 17.40: A Szombathelyi Székesegyház kórusának hangversenye. 18.20: Felolvasás. 18.45: Balázs Árpád nótáiból. 19: Hírek-magyar, német és román nyelven. 19.20: Előadás. 20: Népszerű szerzők kedvelt dalai. 21: Versek. 21.25: Cigányzene. 21.40: Hírek. 22.10: Cigányzene. 22.35: Rádiózenekar. 23: Idegennyelvű hírek. 24: Hírek. 00.15: A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

CIPÉSZIPARI ÉS FÉRFISZABÓIPARI SZAKRAJZ TANFOLYAMOK

Cipészipari és férfiszabóipari szakrajz tanfolyam kezdődik a Sepsiszentgyörgyi és Vidéke Ipartestület rendezésében. A tanfolyamokat különös tekintettel az ideiglenes iparigazolvánnyal rendelkező, de mestervizsgára utasított, önálló iparosok részére rendezik.

A cipészipari szakrajz tanfolyam tananyaga: ipari, jogi, közigazgatási, közszállítási, OTI és adóismeretek, ipari egészségtan, szakrajz: síkmértan, mintavágás, kaptafagigázás, gyógycipők (orthopédia), gipszintázás és költségszámítás.

A szabóipari szakrajz tanfolyam tananyaga: a szakismereteken kívül ipari, jogi, közigazgatási, OTI és adóismeretek, ipari könyvvitel, ségtan.

A tanfolyamra jelentkezni lehet villamoságtan, anatómia és egészség az ipartestületi irodában, Sepsiszentgyörgy, Gr. Csáki István-ut 21. sz. alatt, február 5-ig. A tandíj 10 pengő. Résztvehetnek önálló iparosok és munkakönyvvél dolgozó segédek.

Sepsiszentgyörgy és Vidéke (K. 572) Ipartestület

BOMLIK AZ EGYSÉG?

A megszállás alatt Árkos tojásból Közművelődési házat épített Ma sok a pereskedés és még bicskázás is előfordul...

Árkos, jan. 21. Ady örökéletű verssorai jutnak eszembe, amikor elhaladok a sepsiszentgyörgyi temető mellett: „Olyan fehér és árva a sík, fölötté halott éneket dudolnak a hideg szelek.” A sarkított hantjai és emlékei elsüllyedtek a fölélmétesen nagy hóban, úgyhogy az ember alig veszi észre: temetőben jár. Szikrázó ez a végtelen fehérség. Először még jólesik a szemnek, később azonban minden pillanatban arra gondolok, elvész az ösvény a lábam alól. Gyermekem jötték át reggel Árkosról iskolába, azok vertek apró nyomokat, amelyeket azóta behavazott az ég.

Áthaladok egy mély árkon: patak fut át rajta nyáron, most nyoma sem látszik a hóban. Távolban egy zömök

torony nyulik fel: mint egy mutatóujj. Még nem látok semmi emberi nyomot, falut, minden elbujik a mély-mély hóban és a gödörben. Mintha a templomhoz nem tartozna a falu, magányosan volna kivetve az ég alá. Orbán Balázs szerint a falu nevét egy Árkos nevű székely őstől származtatja. Lehetséges, hogy így is van, bár még valószínűbb, hogy fekvése és elrejtettsége határozta meg az elnevezést. Árkosban fekszik Árkos, bár most már a falu szétkuszott, felkapaszkodott a környező dombokra. Két kis községből: Pincéhelyből és Bedőházból alakult. Egyesek szerint Árkos sokkal előbb létezett, mint a két említett község, Árkos csak népevedett Pincéhely és Bedőháza lakosságával.

nagy elnyomás nehezédett a falura. A hatalom nem tűrte, hogy az árkosi magyarság tanuljon és fejlődjék.

Árkos népe módot talált, hogy ne maradjon el: közművelődési házat épített. Benkő Árpádné adományozta a telket. Igazán szép és izléses épület, urilaknak beillene. Szobáiban pedig ugyancsak rend és tisztaság uralkodik.

Felvilágosítást a közművelődési ház felől Végh Benjámin unitárius esperestől kapunk, akivel az iskolában jövünk össze. Mezőgazd, tisztárcs gyermekek fogadnak s köszönnek: „Szebb jövőt!”

— Tojásból építettük a kulturális házat — mondja Végh Benjámin. — Csoportokra osztottuk a falut, iskolás leánykák könyvvél jártak végig a házakat, hogy a felajánlott tojásokat összeszedjék. A gondnokunk értékesítette a tojásokat.

Amint halljuk, 5000 pengő adósság van még a közművelődési házhoz. Minden jövedelem, ami előadásokon, népművelési összejöveteleken összejön, a ház céljait szolgálja. A Nőszövetség felbecsülhetetlen munkát végzett. A tojást ma is mindenki a legnagyobb örömmel adja át a gyűjtőknek.

— A közművelődési ház mindhárom felekezete — mondja az esperes. — Mindenki bármikor használhatja. Házrend van, amely meg szabja a viselkedést a házban belül. Van fegyelmi bíróság, amely a rendezettség bűntetését szab. Dobozó utján hirdetik ki a zavargó elemek nevét.

Elszomorkodik, amikor szobáhozza, hogy néhány nappal ezelőtt a közművelődési ház falai között a legények valami leány fölött összevesztek. Már eltávolítottak az összejövetel résztvevői, amikor megtörtént a botrány. Ez a község, ahol bicskázás nem fordult elő, bicskát ragadott s két legény még most is a kórházban fekszik.

— Hanem ez többet nem fordul elő — folytatja — a nép nagyon szegényenli az esetet. A legutóbbi összejövetelen már a legnagyobb esemény és békesség tanuskodott: békesség, ami történt.

Megtudjuk, hogy a kulturális ház kapcsolatban még beruházások szükségességek. Könyvtár, rádió, vettőtőgépet akarnak beszerezni. Be kell vezetni a villanyt is.

— A népművelés igen szép eredménnyel folytatja munkáját. Imre Domokos tanító, az állami iskola tantestületével végzi a munkát. Felolvasások és színdarabok vannak. Ugy osztjuk be a népművelést, hogy oktató és szórakoztató műsor is legyen az előadásokon. Igen nagy tömeg gyűl össze, ami azt mutatja, a nép tanulni, nevelődni akar.

A dalárda ugyancsak komoly munkát végez. Amint a román idők alatt dolgozott, azzal a szorgalommal dolgozik ma is. A gazdákor vettőtőgépet, szecskavágót és szelektort szerzett, úgyhogy a gazdálkodás sem történik Árkoson tisztán emberi

Amiről az ódon falak beszélhetnének

Az unitárius templom ódon falai, bástyái bizonyára többet tudnának erről beszélni, ha megszólalnának. Elbeszelnék a sok tatárdúlást, ami a vidéken történt. Tudnának talán egyetnást illyefalva szomorú végéről s a sepsiszentgyörgyi vár feldúlásáról.

Beszélnének a község híres unitárius papjáról, Kiss Miklósról, aki nagy lelkesedéssel vett részt Kriza népdalgűjtésében. Eszemben jár Árkosi Benedek, aki ebben a községben született és a kolozsvári unitárius kollégium híres tanára és orvos lett. Árkosi az irodalomban is letette névjegyet: kateja és imakönyvei a régi magyar irodalomnak emlékei és értékei.

A dulasokon kívül tűzvész is pusztította a falut. Kétszer égett le: 1855 június 21-én és 1885 májusában. Első alkalommal mintegy 200 épület égett porrá. Árkos kiheverte a tatárok pusztításait és kiheverte az égéseket. Újjáépült és szebb lett, mint volt. Házai módoságot és kultúrát mutatnak.

Lakossága unitáriusok, reformátusok és római katolikusok között oszlik meg. Három temploma van s igazi példamutató egységben élnek a három felekezeti hívek. Negy tanerős unitárius felekezeti iskolája van s itt mutatkozott meg legjobban az összetartás, amikor tanítói közé más felekezetiüket is beválasztott. A huszonkét esztendő alatt igen

Februárban Marosvásárhelyen lesz a székelyföldi polgármesterek abb értekezlete

Szászrégen, jan. 21. A „Székely Nép” tudósítójától: Február 7-én, szombaton, a Székelyföld összes polgármesterei értekezleten vesznek

részt Marosvásárhelyen. Az értekezleten, amelyet Majay Ferenc Marosvásárhely polgármestere rendez meg, Szászrégen polgármestere is részt vesz.

A tulajdonos kénye-kedve szerint közlekedik a Székelyudvarhely—baróti társasgépkocsijarat

Székelyudvarhely, jan. 21. Tudósítónk jelenti: Mint ismeretes, Székelyudvarhely és a Háromszék megyéhez tartozó Barót között nincs vasútvonal s így a forgalom a le nagyobb nehézségek árán bonyolódik le. Nemrégiben a Székelyudvarhely—baróti útvonalat társasgépkocsijarat létesítésére magánvállalatnak adták. A reményeket a vállalkozás egyáltalán nem töltötte be. A kiszolgáltatott utasközönség órákig kénytelen a kemény téli időben a társasgépkocsira várni, ha egyáltalán jön. Mert olyan eset is van, amikor egyáltalán nem közlekedik.

Tudni kell még, hogy Székelyudvarhely és Barót között megle-

hetősen élénk a személyiforgalom s nagy sérelme a közönségnek az is, hogy Székelyudvarhelyről csak másnap lehet visszatérni s akkor is csak úgy, ha egyáltalán indul a társasgépkocsi. Általában az a vélemény alakult ki: hogyha a társasgépkocsi tulajdonosa bármilyen ok miatt is nem képes köteletségének eleget tenni, át kell adni ezt a vonalat is MÁVUT-nak, amely például Székelyudvarhely és Csíkszereda között rendszeresen bonyolítja le a forgalmat.

Azt viszont nem lehet tovább tűrni, hogy a Székelyudvarhely—baróti vonal utasai tovább is a társasgépkocsijarat tulajdonosának kénye-kedvére legyenek kitéve.

LEGUJABB

erővel. A nép jól tudja, hogy többet termelni csak géppel lehet.

— Ami baj, — mondja Végh Benjámin — a megszállás alatt nagyobb volt az összetartás. Most pereskedések. Pedig a legfontosabb, hogy a nép hallgasson a kisebbségi évek alatt kipróbált vezetőire.

Valóban: Árkos népe a megszállás alatt az összetartás legszebb példáját mutatta. Nincs szükség most sem ellentétek szítására. Azt hisszük, hogy a néhány nappal ezelőtti verekedés nem ismétlődik meg többé.

Holló Ernő

A finn Lotta-szervezet vezetője Budapesten

Budapest, jan. 21. (MTI) Fanny Lukkonen asszony a finn Lotta-szervezet vezetője, kedden a bécsi gyorsai Budapestre érkezett. Lukkonen asszony hat napot tölt Budapesten. Érkezésekor fényes fogadtatást rendeztek.

Budapest, jan. 21. (MTI) A Kormányzó Ur és Hitvese ma délután teán látta vendégül Fanny Lukkonen asszonyt, a finn Lotta-szervezet elnöknőjét, akit a budapesti finn követ kísért el. A teán a Kormányzó Ur a Magyar Vöröskereszt érdemcsillagát nyújtotta át Lukkonen asszonynak.

FAELADÁSI HIRDETMÉNY

A Csikmadarasi Erdőbirtokossági Társulat eladja a Csikmadarasi Erdőbirtokossági Társulat székházánál 1942. évi február hó 9.-én, d. e. 9 órakor kezdődő árverésen a Csikvármegye Madaras II. rész, Gyimesközéplak községe határában levő Pávás nevű erdejének mintegy 18.770 kat. hold területén 1941—1942. évre rendes kihasználásra engedélyezett 3032 drb. 2969.98 köbméter netto.

A vágás területe a gyimesközéplaki országúttól 25 kilométer, a MÁV gyimesközéplaki állomásától pedig 27 kilométer távolban van.

Az eladás tárgyát képező faállomány törzsenkénti bemérés szerint 2969.98 köbméter netto gömbfenyőfát tartalmaz.

Kikiáltási ár 12 (tizenkét) pengő, bánatpénz a kikiáltási árnak 10 százaléka. Kihasználási időtartama egy év.

Az árverési és szerződési feltételek az erdőbirtokos alulírott képviselőjénél, továbbá a csikszeredai m. kir. Erdőfelügyelőségénél rendelkezésre állanak. A csikszeredai m. kir. Erdőfelügyelőségénél megtekinthetők a részletes becslési munkák is.

Olyan ajánlatok, melyek az árverési és szerződési feltételektől eltérnek, vagy bánatpénzzel ellátva nincsenek, figyelembe nem vétetnek; utóajánlatok el nem fogadhatók.

Írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverező bizottság elnökénél nyújthatók be. A megajánlott összeg számokkal és betűkkel is kiírandó és az ajánlatban kifejezendő az, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket teljesen ismeri és magát azoknak aláveti.

Csikmadaras, 1942. jan. 18.

(K. 573) Antal Gyula sk.,
erdőbirtokossági elnök.

A japánok törhódítása Celebesz-szigeten

Batavia, január 21. (OFI) A hollandindiai hadijelentés közli, hogy a japánok Celebesz-szigetén Minnahsa várost teljesen megszállták.

Saigon, jan. 21. (Stefani) A Szingapuri rádió jelentése szerint egy japán tengeralattjáró a Fülöp-szigetektől nyugatra elsüllyesztett egy repülőgépanyahajót.

A japán csapatok még egy helyen átlépték a burmai határt

Amszterdam, január 21. (NTI) A brit hírszolgálat szerint a mad-rasi rádió bejelentette, hogy a japán csapatok egy másik helyen is, Burma déli részén, Myavadi várostól keletre, átlépték a határt. Myavaditól északra nagy harcok folynak. A város 30 kilométerre fekszik a burmai határtól.

Nem plhen az angolszász szemforgató propaganda

Amszterdam, jan. 21. (NTI) A brit hírszolgálat most azon igyekszik, hogy a világ közvéleményével elhitesse Japán pusztító szándékát az európai katolicizmussal szemben. A spanyol sajtó élénken foglalkozik

az angol hírszolgálatnak ezzel az erőlködésével és kijelenti, hogy ez visszatartó álszenteskedésre vall, amikor az angolszász szövetség fegyverrel és élelemmel támogatja az Istent támadó bolseviztákat.

Molotov Londonban tárgyal

Stockholm, jan. 21. (NTI) A Tagens Miheder egy értesül, hogy Molotov külügyi népbiztos Londonba megy, mivel a moszkvai meghívások nem jártak kielégítő eredménnyel.

Jelentéktelenek a nagy áldozatok árán elért szovjet sikerek

Berlin, jan. 21. (NTI) A német véderő főparancsnoksága közli, hogy a keleti arcvonalon, a Donec-medencénél

visszavetették azokat a szovjet erőket, amelyek a folyam felső folyásánál betörték a német állásokba.

Az arcvonal középső és északi szakaszán a Szovjet tovább folytatja támadásait, azonban

újabb súlyos csapásokat szenved ember- és hadianyagban egyaránt.

Feudóziánál 10.605 foglyot ejtettek a német csapatok, 85 páncélost és 177 löveget megsemmisítettek. A légierő a kercsi tengeri utvonalon megrongált egy nagyobb ellenséges hajót. Egy német tengeralattjáró a Jeges-tengeren torpedóhalálot kapott elsüllyesztett egy rombolót, egy gőzöst és egy rombolót súlyosan megrongált. Harci repülőgépeink a keleti-angliai partok mentén

kikötőberendezéseket támadtak és telibe találtak egy délkelet-angliai rádióállomást.

Északafrikában gyenge tűzérési tevékenység volt. A német légierő tovább folytatta

La Valetta kikötőjének, Málta-sziget repülőtereinek és katonai célpontjainak bombázását.

A brit repülők Nyugat-Németország partjai mentén kíséreltek meg támadásokat, amelyeknek során négy ellenséges bombázót lelőttünk.

Róma, jan. 21. (Stefani) Az olasz főhadiszállás 598. közleménye: A kirendelt arcvonalon csekély tűzérési harc folyt. Légi kötelékek eredményesen bombázták Derna és Tobruk kikötőberendezéseit és felgyújtottak egy ellenséges kereskedelmi hajót. La Valetta ellen intézett légitámadás alkalmával a kialakult légi

harc során 2 brit repülőgépet lőttek le vadászaink.

Angol repülőgépek 20-ára virradó éjjel Görögország Eleusi vidékén gyújtólápocskákat szórta le. A támadás csak néhány polgári birtokban okozott némi kárt.

Berlin, jan. 21. (NTI) Amíg a Krim-félszigeten harcok folynak, addig a keleti arcvonal több szakaszán az előkészített téli állásokba való visszavonulás folyik.

A szovjet csapatok, többhetes állandó támadásával, nagygye-zen kicsikart eredmények emlí-tésre sem méltóak.

A déli arcvonalon húzódó vonal helyzetét, bár ezt a német hadvezetőség állandónak mondja, mégsem ismertethetik részletesen.

Isztambul, jan. 21. (Bud. Tud.) Észak-Afrikából érkező hírek megerősítik azt, hogy a nagy homokviharok ellenére

El-Agheilától keletre újra megindultak a harcok és a legnagyobb hevességgel folynak.

Kitüntették a gyors-hadtest tagjait

Budapest, jan. 21. A bolsevisták elleni harcokban résztvevő I. gyors-hadtest tagjainak, a legfelsőbb Hadur nevében kiosztották a kisézést és a bronz vitézségi érmeiket.

ELLENSÉGES RADIÓK HALLGATÁSA MIATT...

Budapest. (MTI) A nagykanizsai rendőrség 15 olyan rádiókészüléket kobozott el, amelyeknek tulajdonosai ellenséges államok le- adóit hallgatták.

Keitel vezértábornagy a Kormányzó Urnál

Budapest, jan. 21. (MTI) A Kormányzó Ur szerdán délelőtt egy óra- kor a Budapestben tartózkodó Keitel német vezértábornagyt fogadta ki- hallgatáson, amikor is átnyújtotta neki fényképét. A Kormányzó Ur és hitvese ezután villásreggelin lát- ták vendégül a német vezértáborna- gyt.

Lemond a Canterbury-i érsek

London, jan. 21. (OFI) Canterbury érseke szerdán bejelentette, hogy még ebben az évben, március 31-én lemond. A 78 éves érsek lemondását azzal indokolta meg, hogy egy fiatal- labb ember számára akarja lehetővé tenni azoknak a „nagy feladatok- nak” elvégzését, amelyeket az egy- ház és a kormány vállalt.

Tilos a fácán- vadászat

Budapest, jan. 21. (MTI) A nagy hidegre és a nagy hóra való te- kintettel, a földművelésügyi mi- niszter megtiltotta a fácánok va- dászatát. Ugyanis a fácánok — a rendkívüli időjárás miatt — tel- jesen elgyengültek és esetleges kipusztulásuktól is lehet tartani.

Ujra lesz kifli

Budapest, jan. 21. (NTI) Az eddi- gi vizeszemlén kívül a közellátási kormánybiztosság engedélyezte a császárszemlén és a vizeskifli áru- sítását. A forgalomba kerülő péksüte- ményeket a kenyérváltójegyek egy szelvénye ellenében lehet kiszolgál- tatni.

Néhány sorban...

Tekió, jan. 21. (NTI) A japán csar- patok már csak 10 kilométerre álla- nak Yohore-tartomány fővárosától, amely Szingapurral szemben fekszik és töltéssel kapcsolódik Szingapur szigetéhez.

Washington. (NTI) Az amerikai tengerészetiügyi minisztérium hiva- tos közlése szerint két amerikai kő- olajszállító hajót ellenséges tenger- alattjáró megtorpedózott.

Legujabb sport

Boroszló, jan. 21. (NTI) Szerdán kezdődtek az első háborús ökölví- vó Európa-bajnokságok, amelyen a magyar Bogács pontozással győ- zött a horvát Matics ellen. Köny- nyűsúlyban az olasz Tibori pon- tozással győzött a magyar Poprócsi ellen. A középsúlyban pedig a ma- gyar Szalai győzött pontozással a spanyol Felgado ellen.

Székely Nép

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Feladós szerkesztő: KORÉH FERENC
Feladós kiadó: LÁSZLÓ ZOLTÁN